

Olsztyn, 13 lutego 2025r.

WK-III.431.3.1.2025

Szanowna Pani
Marzena Białogrzywa
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
ul. Łączności 3
82-335 Gronowo Elbląskie

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim**, ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie (REGON: 002797400; NIP: 578-10-60-889).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia, wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim nadzorowała **Pani Marzena Białogrzywa**, która od dnia 1 stycznia 2016 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 8.6, 10.1)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Anna Stejn** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu - **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
 - legitymacja służbowa nr 17/2021 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 8 stycznia 2025 roku nr WK-I.0030.11.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim.
- **Małgorzata Mazur** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Kontroli Świadczeń w Delegaturze Urzędu w Elblągu;
 - legitymacja służbowa nr 2/2025 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 8 stycznia 2025 roku

nr WK-I.0030.12.2025 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim.

(dowód: akta kontroli: 3, 4)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 20 stycznia 2025 roku do 29 stycznia 2025 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2025 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim.

(dowód: akta kontroli: 13)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w Delegaturze Urzędu w Elblągu, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowanie ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie którego okazano upoważnienia do kontroli oraz legitymacje służbowe kontrolerów. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.3.1.2025.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 ze zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu

alimentacyjnego za kwartał IV 2023 oraz kwartał I, II i III 2024 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **152.093,14 zł (371 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2023/2024 (od 1 października 2023 roku do 30 września 2024 roku) wyniosły **33.940,00zł**, co stanowiło **22,32 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2024 roku – wyniosło **3.518.049,60zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
 - **2.986,29 zł** - w IV kwartale 2023 r.,
 - **10.589,72 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2024 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.

Organ właściwy- tj. Wójt Gminy Gronowo Elbląskie - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2023 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2024 roku przeznaczył łącznie **59.401,00 zł**.

(dowód: akta kontroli: 12)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Gronowo Elbląskie liczy ogółem 4.722 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Gronowo Elbląskie. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993 ze zm.). W jednostce kontrolowanej decyzje

z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Gronowo

Elbląskie. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Gronowie Elbląskim nadanego Uchwałą Nr XXXVI/226/2022 Rady Gminy Gronowo Elbląskie z dnia 27 kwietnia 2022r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w § 5 pkt. 4 że: „Do zakresu zadań Ośrodka należy prowadzenie spraw wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (...)”

(dowód: akta kontroli: 8.1, 8.2)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wprowadzony Zarządzeniem Nr 2/2022 z dnia 28 grudnia 2022r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wraz ze zmianami. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 8.3-8.5)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez dwóch pracowników sekcji świadczeń rodzinnych: podinspektora oraz inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Niniejsi pracownicy podlegali bezpośrednio Kierownikowi Ośrodka. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownicy zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadali aktualne zakresy czynności oraz upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wykonuje zadania wynikające z zakresu czynności, Statutu, Regulaminu Organizacyjnego na podstawie upoważnień i pełnomocnictw udzielonych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadania nie uczestniczyli w szkoleniach mającym na celu podwyższenie ich wiedzy, umiejętności niezbędnych do realizacji zadań. Kontrolerzy zwracają uwagę na konieczność szkolenia pracowników poprzez szkolenia wewnętrzne jak również w formie online organizowanych przez różne firmy szkoleniowe.

(dowód: akta kontroli: 10.2-10.4, 11.2-11.6)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim mieści się w wolnostojącym budynku Urzędu Gminy w Gronowie Elbląskim przy ul. Łączności 3, 82-335 Gronowo Elbląskie.

Osoby realizujące kontrolowane zadania wraz z pracownikiem zastępującym w czasie nieobecności, zajmują pokój na parterze budynku o powierzchni ok. 16 m². Pokój ten jest „pokojem przejściowym”, połączonym drzwiami wewnętrznymi z pomieszczeniem, które zajmują pracownicy księgowości. W pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników realizujących kontrolowane zadania został utworzony kącik dla interesantów, wyposażony w stoliki oraz krzesła. Zgłaszający się do Ośrodka klienci mogą tam usiąść, przeprowadzić rozmowę z pracownikiem czy wypełnić wniosek oraz uzupełnić dokumenty. Stanowiska pracy osób realizujących kontrolowane zadania wyposażone są w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. W trakcie kontroli ustalono, że osoby realizujące kontrolowane zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miały odpowiednie warunki pracy.

Budynek, w którym mieści się Ośrodek nie posiada barier architektonicznych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej mieści się na parterze budynku, gdzie zniesiono bariery architektoniczne w celu swobodnego poruszania się osób niepełnosprawnych. Do budynku prowadzi podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz szerokie, automatycznie otwierające się drzwi.

(dowód: akta kontroli: 11.1)

Z informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wynika, że wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe dłużników alimentacyjnych są przyjmowane bez udziału osób trzecich w wolnym pomieszczeniu zajmowanym przez pracowników księgowości lub pokoju Kierownika jednostki. Podczas wywiadów alimentacyjnych w pomieszczeniu przebywa jedynie upoważniony pracownicy oraz dłużnik, dla którego pracownik stara się stworzyć warunki umożliwiające zachowanie poufności i ochrony danych osobowych.

Dokumentacja dotycząca funduszu alimentacyjnego gromadzona jest w teczkach osobowych, opisanych imieniem i nazwiskiem, miejscem zamieszkania oraz oznaczona symbolem zgodnym w jednolitym rzeczowym wykazem akt. Teczki podzielone są na wierzycieli z terenu gminy kontrolowanej wraz dłużnikami alimentacyjnymi oraz teczki dłużników alimentacyjnych wierzycieli z terenu innej gminy. Akta przechowywane w szafach zamykanych na klucz w pomieszczeniu biurowym zajmowanym przez pracowników realizujących kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 11.7, 11.9)

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę licencyjną na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie. Ustalono, że pracownicy merytoryczni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 11.12, 28.2-28.3)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust.1 pkt.1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2025 r., poz.85) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 21 grudnia 2016r.)
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej (od 25 sierpnia 2016r.)
3. ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A (od 08 kwietnia 2016r.)
4. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 25 maja 2016r.)

Z informacji uzyskanej od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wynika, że do Biur Informacji Gospodarczych skierowano zaległości 24 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 9.2, 11.11)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim wynika, że w okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 11.8)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim prowadził **27 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ponadto prowadzono **2** postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, z czego 1 postępowanie umorzono.

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: ustalenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, umorzenia nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, odroczenia terminu spłaty/rozłożenia na raty kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o umorzenie należności, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1, 2 i 4 oraz art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim podejmował działania wobec **38** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **17** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Gronowo Elbląskie,
- **21** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 9)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gronowie Elbląskim w okresie objętym kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 21-26, 28.1)

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **15 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **15** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **13** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 23, 24, 28.1)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Gronowo Elbląskie;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 21, 22, 25, 26)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKI MAZURSKI
Radosław Król**